

دوره MPH پودمانی

دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان

۱- کلیات

هریک از نظام های سلامتی در دنیا بر اساس توسعه یافتگی فضاهای آموزشی به ظرفیت سازی نیروی انسانی پرداخته اند. به عنوان

مثال مرکز کنترل بیماریهای آمریکا برنامه ای تحت عنوان Field

Epidemiology Training Program (FETP)

طرحی که در بیش از بیست کشور دنیا در حال اجرا است. در سطح مدیترانه شرقی برنامه FETP با نظارت مرکز کنترل بیماری های

آمریکا در کشورهای مصر، عربستان سعودی و اردن راه اندازی شده است. نکته مهم در ظرفیت سازی نیروی انسانی رسیدن به تعداد

بحرانی (Critical mass) از مهارت آموختگان است تا بدینوسیله تضمین نمود که تعداد افراد مورد نیاز (که بایستی شرایط لازم

تصدی پست های مدیریتی را داشته باشند) وجود داشته باشند تا بدینوسیله امکان انتخاب افراد مناسب بوجود آید.

دوره MPH در نظام سلامت ایران به عنوان دوره تربیت مدیران (بالقوه و بالفعل) شناخته شده. در نظام سلامت ایران سطح عملیاتی

مدیریت سلامت شهرستان می باشد. در نتیجه به نظر میرسد در محیطی ترین سطح بایستی مدیران شهرستانی دوره MPH را

گذرانده باشند.

چشم انداز

کسانی که بایستی دوره MPH را بگذرانند:

- روسای شبکه های بهداشت و درمان شهرستان ها
- کارشناسان مسئول در معاونت های بهداشتی و درمانی استان ها
- کارشناسان ستادی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

در سطح بعدی مناسب است که کارشناسان مسئول در سطح کشوری علاوه بر MPH دارای تخصص در زمینه برنامه موردنظر و

یا (DrPH) Doctor of Public Health باشند.

شرایط فعلی

تعداد افراد واجد شرایط:

• روسای سی صد و پنج شبکه شهرستان

• حدود چهارصد کارشناس مسئول در معاونت های بهداشت و درمان دانشگاه ها

• چهارصد و پنجاه کارشناس در حوزه ستادی معاونت سلامت

علاوه بر این سایر ذینفعان برنامه های سلامتی (بیمه ها، سپاه، بهزیستی و ...) را نیز بایستی مد نظر داشت.

اگر بخواهیم طی دوره چهارساله به تعداد بحرانی از مهارت آموختگان برسیم باید حدود چهارصد نفر در سال در دوره

شرکت کنند. هم اکنون دانشگاه های تهران ایران و شهید بهشتی به ترتیب دانش آموخته MPH می پردازند که در

مجموع کمتر از صد نفر در هر دوره هستند. سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور به طور محدود و عمدتاً برای دستیاران

دوره های عفونی و پزشکی اجتماعی به این امر مشغولند.

باتوجه به شرایط موجود (قانون تحصیل تمام وقت) مدیران بالفعل نظام سلامت کمتر می توانند تحت آموزش MPH قرار

گیرند. اگر در این آموزش قرار دارند یا قوانین آموزشی و باحضور افراد در مسئولیت هایشان نقض شده است.

۲-MPH پودمانی

۲-۱- تعریف: منظور از آموزش پودمانی ، ارایه برنامه ی آموزش modular است.

عملا در کلیه ی سازمان ها و بخصوص برای طی شدن مسیر ارتقای شغلی، برنامه های آموزش ضمن خدمت وجود دارد که بخشی از ایام سال را در بر می گیرند. برنامه ی آموزش پودمانی به صورت آموزشهای مجزا از یک دیگر که در هر دوره آموزش فرد موفق به دریافت گواهی گذراندن برنامه آموزشی مستقل خود می شوند. در برنامهی MPH پودمانی فرد ضمن گذراندن برنامه آموزشی ضمن خدمت به دریافت گواهی نامه مربوطه نایل می گردد.

۲-۲- طول مدت: هم اکنون دوره ی MPH، شامل سی واحد درسی و چهار واحد پایان نامه است. واحدها طی یک سال سپری می شوند. دوره ی MPH پودمانی شامل شش ترم تحصیلی و برای هر ترم بین چهار تا شش واحد درسی است. با احتساب دو نیم سال در هر سال تحصیلی و وجود ترم تابستانی، هر فرد می تواند واحدهای درسی خود را ظرف مدت دو سال بگذراند. برای گذراندن هر نیمسال (میانگین پنج واحد) دو گزینه وجود دارد که بر اساس امکان ارایه دانشکده بهداشت و نیز محل اشتغال دانشجویان توسط شورای برنامه ریزی MPH برای هر نیمسال تصمیم گیری خواهد شد به هر حال برنامه هفته ها و تشکیل کلاس ها در ابتدای نیمسال توسط آموزش دانشکده بهداشت در اختیار دانشجویان قرار داده می شود:

الف- در طی هر نیمسال دو هفته و نیم آموزشی (مستلزم سه نوبت حضور در محل برگزاری دوره) وجود دارد که در طول نیم سال برگزار خواهد شد. در هر روز شش ساعت درسی وجود دارد .

ب- فرد دو هفته آموزشی را در دانشگاه مجری دوره می گذراند. در طی دو هفته فرد، دوازده روز آموزشی که هرکدام هفت ساعت کلاس حضوری دارد را می گذراند (در مجموع هشتاد و چهار ساعت آموزش). به این ترتیب برای هر واحد درسی شانزده و هشت دهم ساعت صرف شده است.

تبصره ۱- حضور دانشجویان در طی مدت کلاس ها الزامی بوده و مشغول مقررات عمومی آموزش می باشد.

۲-۳- گرایش: دوره MPH پودمانی نظیر سایر دوره های MPH، گرایش ندارد و دانش آموختگان در نهایت موفق به دریافت گواهینامه عالی بهداشت عمومی می شوند. معهدا باتوجه به نیازهای سازمانهای معرفی کننده هر فرد، مجموعه ای از واحدهای اختیاری به دانشجو ارائه میشود که با انتخاب آن ها بتواند پاسخگوی نیازهای مهارتی واحد اجرایی که از آن معرفی شده باشد.

۲-۴: محتوی: محتوی آموزشی دوره MPH پودمانی از نظر عناوین دروس نظیر همان دروس دوره MPH متداول (تمام وقت) در دانشکده ی بهداشت است و دانشجویان هنگام انتخاب واحد همان شماره درس ها را خواهند گرفت. معهدا باتوجه به تفاوت در شیوه ی ارائه دروس (به صورت پودمانی) انتظار است گروههای آموزشی مربوطه این است که بخشی از فعالیت های آموزشی قبل از حضور فرد در کلاس های آموزشی (به عنوان خواندن محتوی دروس) وبعد از برگزاری جلسات (به صورت انجام پروژه و یا حل تمرین)باشد. مناسب است که انجام پروژه بخشی از نمره نهایی درس فرد را تشکیل دهد که تشخیص این موضوع به استاد درس باز میگردد.

دوره ی MPH پودمانی نظیر سایر دوره های MPH، شامل تعدادی واحدهی الزامی است که بین دوره های MPH مشترک بوده و گذراندن آنها اجباری است (موضوع تبصره ی یک همین بند). علاوه برآن هر دانشجو برحسب "زمینه" (باتوجه به اینکه MPH گرایش ندارد زمینه نوشته شده است) معرفی خود (مانند بهداشت باروری) موظف است تعدادی لازم واحد اختصاصی را از بین دروس به اختیار دوره اخذ کند تا دوره ی تحصیلی وی تکمیل گردد. تقدم و تاخر ارائه واحدها با پیشنهاد مسئول برگزاری هریک از زمینه های دوره MPH بوده و بایستی به تصویب شورای برنامه ریزی MPH ابرسد.

تبصره ۱- دروس اجباری دوره MPH پودمانی برای کلیه زمینه ها به شرح زیر میباشد:

تعداد واحد	نام درس
۲	اپیدمیولوژی تغذیه
۲	کلیات بهداشت محیط
۱	کاربرد کامپیوتر در تجزیه و تحلیل داده ها
۲	اصول مدیریت و برنامه ریزی بهداشت
۱	بهداشت بین الملل
۲	اقتصاد بهداشت
۳	روشهای آماری
۳	اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تبصره ۲- اختصاصی برای هر زمینه از صفحه ی ۷ مشخص شده است و دانشجویان بر حسب تشخیص دانشکده می بایست ۱۲ واحد از این دروس را بگذرانند.

۲-۵ کار آموزی: طی نیمسال آخر تحصیل، بر اساس ۲ واحد کار عملی انجام می پذیرد.

۲-۶- پایان نامه : پس از گذراندن نیم از دروس دوره (پانزده واحد که می تواند در یک سال تمام شود)، فرد میتواند موضوع پایان نامه خود را انتخاب کند که در محل کار وی خواهد بود.

میتوان استاد راهنمای مشترک پایان نامه را از اعضای هیئت علمی دانشگاه ها در استان های مربوطه انتخاب کرد که این موضوع با پیشنهاد استاد راهنما از دانشکده بهداشت و تصویب در شورای پایان نامه ها محقق می شود.

۲-۷- شرایط ورود به دوره: واجدین شرایط از بین متقاضیان معرفی شده توسط معاونت سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی خواهند بود که علاوه بر صلاحیت های عمومی لازم برای ادامه ی تحصیل (از نظر خدمت نظام وظیفه و یا خدمات قانونی) واجد شرایط زیر باشند:

الف- موفقیت در آزمون کتبی و شفاهی که توسط دانشگاه علوم پزشکی تهران برگزار می گردد. حداقل نمره پذیرش توسط شورای برنامه ریزی MPH مشخص خواهد شد و الزامی در پذیرش تعداد مشخصی از دانشجوی وجود ندارد (باتوجه به حداقل نمره قابل قبول تعیین خواهد شد.

تبصره ۱- آزمون ورودی دانشجویان حداکثر در دو نوبت در سال (شهریور و دی ماه) برگزار می شود و مفاد امتحانی آن با سایر دانشجویان MPH یکسان می باشد. پیش بینی شده که پذیرفته شدگان در آزمون کتبی، سپس امتحان شفاهی توسط هیئت ممتحنه زمینه (مانند بهداشت باروری) معرفی شده که از طرف شورای برنامه ریزی MPH انتخاب شده اند، برگزار می گردد.

تبصره ۲- باتوجه به این که برای برگزاری دوره MPH بودمانی ، بایستی از ظرفیت های اضافی دانشکده بهداشت سودجست، لذا لازم است ما به ازای هر دوره هزینه مربوطه در اختیار دانشکده بهداشت قرار گیرد. برگزاری این دوره آموزشی جزو آموزش های آزاد تلقی می گردد و حق الزحمه مربوط به آن خارج از محاسبه اوقات موظف اساتید و کارکنان پرداخت خواهد شد.

ب- داشتن موافقت نامه از مرجع ذیصلاح محل کار مبنی بر حضور تمام وقت در زمان برگزاری کلاس ها، (توضیح اینکه دانشگاه علوم پزشکی تهران تعهداتی درقبال اسکان ویا پرداخت حق ماموریت پذیرفته شدگان نخواهد داشت)

تبصره ۱- ملاک های انتخاب افراد برای معرفی (موضوع نامه ۸/۱۶۹۸۳۹ پ س مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۰۷ معاون محترم سلامت) از قبیل پایداری افراد بعد از گذراندن دوره MPH، سایر شیوه های اولویت بندی افراد و نظایر آن به عهده

معاونت سلامت خواهد بود. از نظر دانشگاه علوم پزشکی تهران تنها مقررات عام آموزشی، تطبیق مدرک تحصیلی قبلی، سابقه سه سال کار پس از فارغ التحصیلی از مقطع تحصیلی پایه و حداکثر سن ۵۰ سال ملاک است.

پ- با توجه به مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی (موضوع آیین نامه برگزاری دوره MPH)، و نامه شماره ۸/۵۹۴۵۷ پ س مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۸ و دستور معاون محترم آموزشی دانشگاه، شرایط قبلی داوطلبان داشتن مدرک دکترای حرفه ای رشته های گروه های پزشکی (شامل پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی)، علوم آزمایشگاهی و یا کارشناسی ارشد رشته های مرتبط با خدمات نامبرده در محل خدمت است که بایستی از قبل به تأیید شورای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران رسیده باشد.

تبصره ۱: برای پذیرش در نیمسال نخست سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷ و با توجه به زمینه های در نظر گرفته شده برای برگزاری دوره MPH پودمانی، طی نشست مورخ ۲۸ مرداد هشتادوشش مسئولین برگزاری هر یک از زمینه ها پیشنهادات معاونت سلامت مورد بررسی قرار گرفت و از نظر ایشان امتحان از رشته های کارشناسی ارشد معرفی شده بلامانع می باشد. معهذا پیشنهاد اعلام هر دوره کارشناسی ارشد منبهد منوط به هماهنگی قبلی با دانشگاه باشد و برای این مورد حداقل یکماه برای بررسی فرصت داده شود.